

A nő, mint nevelő a családban

Az embernek a kultúra magasabb fokára kellett jutnia, míg a rendezett családi élet szükségességét felismerte. De a családi élet csak akkor fejlődik igazán szentté és széppé, mikor az többé nem az életosztönöket kielégítő együttélés, hanem a keresztény eszme szerint megtisztult szent házasság.

A Krisztus rendeltetése szerint való házasságban az örök isteni törvényeknek megfelelő munkamegosztás van. A család feje a férj, az apa. Az ő tekintélyéhez igazodik a család élete. A családfőnek a családdal szemben súlyos kötelességei vannak. Az ő feladata a család eltartása és védelmezése minden külső veszély ellen. A családnak a lelke a nő, a családanya. A nő a család belső életének egyensúlyozója, rendezője. Ő adja meg az otthonnak a hangulatát, lelkületét. Körülötte vannak a családtagok, ő a gondozójuk. A nő, mint családanya az emberi nem továbbéltetője. Az Úr Isten a teremtés folytatásában a legszentebb részt a nőre bizza. A nő által ad életet az embernek. Éppen azért a nő legszentebb feladata az anyai hivatás teljesítése. Az édesanya az új emberi életet meleg szeretettel ápolja, féltő gonddal gondozza, fejleszti, irányítja. Mikor a nő ezt a szent hivatást betölti, akkor neveli az embert.

A nevelés annyi, mint másokra hatni, még pedig olyan irányban, hogy másban a jót felébresszük, fejlesszük, érvényre juttassuk. Mikor a? Úr Isten a nőre bizza az anyai hivatást, akkor a nőre bizza az ember nevelését is. A nő tehát rendeltetésénél fogva az emberiség első nevelője. A nő bárhol van, nevel, de leginkább ott fejt ki ezt a missziót, ahova az Isten természet szerint állította: a családban.

A nőnek a családban legelső nevelői feladata a gyermeknevelés. A csecsemő táplálása, ápolása szent kötelessége minden anyának. Az eszmélni kezdő gyermeknek az anya adja meg az első tanítást, tőle származnak az első fogalmak, ő irá-

nyítja az első érzelmi megmozdulásokat, ő tanítja a gyermeket imádkozni, hazát szeretni.

Tehát az anya fekteti le a nevelés alapjait. A gyermek nevelése hat éves korig teljesen a szülő kezében van. Ekkor a nevelés középpontjában íoieq az anya áll. Rendkívül fontos, hogy az édesanya megnyerje a gyermek teljes bizalmát s megtartsa azt akkor is, mikor már nem ő, hanem az iskola, a társadalom, a világ kerül a nevelés középpontjába. Ez a bizalom maradjon meg mindvégig, mert ha ez elveszett, akkor megszűnt az anya hatása. Az anya és gyermek közötti bizalmas viszonynak később barátsággá kell fejlődnie, mert csak így maradhat az anya felnőtt gyermekének is tanácsadója.

A nő e nehéz feladatnak csak úgy felelhet meg, ha tudatában van a nevelés fontosságának. Ösztönszerűleg gyermeket nevelni nem lehet. E nagy munkára minden nőnek készülnie kell, mert a gyermeknevelésnek tudatosnak, céltudatosnak és tervszerűnek kell lennie. Minden anyának tudnia kell, hogy a gyermek nevelése nagy felelősséget jelent. A szülő felelős azért, hogy gyermekéből ember lesz-e vagy sem. Súlyos kötelesség ez, melyet elmulasztani nem szabad, mert ezt a mulasztást soha többé nem lehet jóvá tenni. A felelősségérzet bizonyos célkitűzésre kényszerít bennünket. A célkitűzés adja meg a nevelésnek a biztonságát, határozottságát, irányát. Csakis ilyen tudatos, biztos cél felé haladó neveléssel fogunk egész embert nevelni gyermekeinkből.

A nő a családban nemcsak gyermekeit neveli, hanem a felnőtteket is. Ezek között természetesen első a férj, az élettárs. Az igazi meglelelkü nő igyekszik férjére jó hatással lenni, őt jobbá, nemesebbé tenni. Az okos feleség elintézi maga a házi bajokat, nem ingerli vele a férjét, sőt inkább ő hallgatja meg a férj gondjait, bajait, hogy ezáltal könnyítsen rajta. Igyekszik a férj haragját, indulatait lecsendesíteni, hogy türelmes, békés egyénisége által a férjet is hasonlóvá tegye. A nemeslelkü nő nemes cselekedetekre indítja férjét is. A jó feleség őrzőangyala férjének, a rossz pedig megrontója.

A nő nevelő hatása alá tartozik a többi esetleges családtag is: rokonok, testvérek és más családtagok. A jó házasviszony művészetétől függ, hogy ezek mellett is mindig meglegyen az egysúlyi helyzet a családban. Igyekazzék szeretet-

tel hatni mindenkire, hogy ellentétek, összeütközések ne támadhassanak a családtagok között.

Rendkívül fontos nevelő hatást gyakorol a háziasszony a cselédjeire. A család szolgálatában álló személyzetet úgy kell tekintenie, mint a család kötelékébe tartozó egyéneket, akiknek nemcsak fizetés jár, hanem jó szó, figyelem, megértés, szeretet. Törődjék velük lelkileg, testileg, foglalkozzék bajaikkal, gondjaikkal. Vigyázzon erkölcsükre, megánéletükre, vallási kötelességeik teljesítésére. Mindig emlegetjük a régi jó cselédet, de a régi jó családokra nem gondolunk s a régi jó családok lelkére, a régi nemeslelkű, hivatásos családanyákra.

A nő nevelő hatása kiterjed azokra az ismerősökre, barátokra, barátnőkre, akik a családdal érintkeznek. Emlékezzünk a római családanyára, Kornéliára, aki az ő hiú barátnőinek olyan okos leckét adott, hogy ezzel még most is neveli a világ összes hiú asszonyát. És neveli a családanya mindazokat a személyeket, akik a házzal bármilyen összeköttetésben vannak, így a házmestert, levélhordót, újságkihordót, ajtónkon alkalmatlankodó árusokat, koldusokat. Soha-soha ne legyünk ridegek, kíméletlenek, lenézők hozzájuk, hanem tekintsük őket embertársainknak. Egy-egy jó szó, türelmes mosoly jó hatást vált ki még a legridegebb emberből is. Sokszor az ilyen jó szóval az élet szerencsétlenjeit vigasztaljuk meg.

E sokoldalú nevelői feladatnak nem könnyű megfelelni, azért a nő nem léphet be a család kötelékébe készületlenül. Elsősorban képzettnek, tanultnak kell lennie, hogy e nehéz munkakörben boldoguljon. De nem elég a szellemi képzettség, éppen olyan fontos a lelki képzettség, a magas erkölcsi nivå is. A jó pedagógusnak először önmagát kell megnevelnie, mert csakis fegyelmezett, jellemes, hivatásának tudatában lévő nő tud igazán nevelni.

A családanyától nagy önmegtágadást, sok áldozatot kíván a család nevelése. Mindig másokkal kell törődnie 8 önmagáról meg kell feledkeznie. Önmagát mintának kell odaállítania, ez pedig csak úgy lehetséges, hogy következetes élete által állandóan jó példát ad környezetének. A pedagógiában a példaadást tartják az első és legfőbb pedagógiai eszköznek. A családanya nevelési eszközei ezenkívül: a türelem, megértés, szeretet. Mindenekfölött a szeretet. A szeretet pedagógiája a leg-

jobb pedagógia, mert semmi sem teszi olyan türelmessé, áldozatkésszé, leleményessé, kitartóvá a pedagógust, mint éppen a szeretet. Az a nő, aki így nevel, meglelelkü, vonzó egyéniség lesz. A meglelelkü édesanya meleggé, harmonikussá varázsolja egész otthonát. A harmonikus otthon pedig a legjobb biztosítéka a család nevelő hatásának.

Mosson Izabella.